

[Landbrugsministeren.]

de større Brug, tværtimod. Erfaringerne viser Gang efter Gang, at det er de smaa Brug, der klarer sig bedst.

Det ærede Medlem vilde oplyse mig om, at de Tal, jeg havde nævnt vedrørende Jordfordelingen, var urigtige. Jeg kan sige til det ærede Medlem, at jeg har faaet Tallene fra Statistisk Departement, og naar det ærede Medlem oplyser, at der er andre Tal efter Statistisk Aarbog fra i Aar, hænger det formentlig sammen med, at i disse Tal har man ikke faaet 1945-Vurderingen med, dèr regner man med Vurderingen i 1936, og det giver selvfølgelig nogle andre Tal.

Det ærede Medlem spurgte mig, hvad jeg vilde, naar alle de store Brug var væk. Lad os tale om det, naar det sker, men det sker hverken i det ærede Medlems eller i min Tid, at alle de store Brug bliver udstykket og forsvinder.

Det ærede Medlem Hr. Victor Larsen udtalte til Slut, at han kunde godt se, at det var en vanskelig Stilling, de indeklemte Husmænd befandt sig i, men han var imod Ekspropriation. Erfaringen viser imidlertid, at uden Ekspropriation er der en lang og trang Vej, før Spørgsmaalet kan løses.

Det ærede Medlem Hr. Aage Fogh mente, at Spørgsmaalet om Tillægsjord til de indeklemte Husmænd kunde løses ved den Bestemmelse, der foreslaas om Forkøbsretten. Jeg indrømmer, at Forkøbsretten er en fortrinlig Foranstaltning til Fremskaffelse af Jord til nye Brug, og jeg tror ogsaa, at Forkøbsretten vil give Tillægsjord til mange, men jeg føler mig ogsaa overbevist om — det kan man se af de Tilbud, der kommer frem om Salg af Landbrugsjendomme —, at Spørgsmaalet om Tillægsjord ikke herved kan løses i en overskuelig Fremtid. Jeg mener derfor, at man bør benytte alle Midler, ogsaa Forkøbsret, og kun i de Tilfælde, hvor Forkøbsretten ikke kan anvise Jord foreløbigt, gaar man til Ekspropriation.

Naar det ærede Medlem saa siger, at Bestemmelsen om Ekspropriation ikke kan gennemføres her i Rigsdagen, selv om man fra hans Partis Side gaar med til at vedtage den her i Folketinget og ogsaa i Landstinget, fordi man fra anden Side vil kræve, at der skal afholdes Valg, før Loven kan træde i Kraft, saa vil jeg sige, at hvis man benytter Situationen til at skyde Spørgsmaalet ud, vil det aldrig blive løst. Det staar derfor for mig saaledes, at det gælder om at faa Loven vedtaget før Valget, saa maa Vælgerne naturligvis afgøre, om de ønsker Spørgsmaalet løst eller ej. I Mod sætning til saa mange

andre tror jeg, at der vil være et stort Flertal derfor. Naar jeg ser paa alle de Bestemmelser, der er gennemført angaaende Ekspropriationsret af Hensyn til Almenvellet, er der, saa vidt jeg kan skønne, mangfoldige Tilfælde, hvor Almenvellet ikke tilnærmelsesvis i det Omfang, som Tilfældet er her, kræver Ekspropriation.

Det ærede Medlem opfordrede mig og andre til at gaa ind i en grundig Overvejelse af alle andre Midler. Det er jeg villig til, det er ingen mere rede til end jeg, jeg ønsker ikke Ekspropriation, hvis den kan undgaas. Jeg føler mig overbevist om, at har man en Ekspropriationsbestemmelse, vil den aldrig blive brugt i det Omfang, nogle tror; den vil være et Mittel til at faa en Forhandling i Gang mellem Parterne, saaledes at Spørgsmaalet kan løses i mangfoldige Tilfælde, hvor det ellers ikke kunde det.

Det ærede Medlem udtalte, at Gennemførelsen af Ekspropriation administrativt vilde volde store Besværligheder. Det ærede Medlem kan være vis paa, at de samme administrative Besværligheder vilde opstaa, hvis man skal have Forkøbsretten gennemført.

Det ærede Medlem kunde ikke forstaa, at jeg var imod, at man gik ned med Grænsen fra 25 000 Kr., naar der er Tale om nedbrændte Ejendomme. Det har jeg ikke talt om. Tværtimod sagde jeg, at det er jeg meget villig til at gaa med til. Det, jeg udtalte, var ikke, at jeg var imod at gaa ned under 25 000 Kr. i de Tilfælde, hvor der er Tale om Forkøbsret; jeg sagde, jeg er betænkelig ved det, og jeg skal sige hvorfor — det har jeg gjort før, men det ærede Medlem har altsaa ikke hørt det. Jeg sagde, at jeg var betænkelig ved det, fordi det betyder, at man beslaglægger en hel Masse Ejendomme, idet der lægges den Servitut paa dem, at de ikke kan sælges uden at stilles til Raadighed, og man ved paa Forhaand, at det bliver et meget, meget lille Antal, man vil gøre Forkøbsretten gældende over for. Hvis man gennemfører Forkøbsretten til den nævnte Grænse af 25 000 Kr., vil jeg tro, at der opnaas tilstrækkelig Jord til Oprettelse af nye Brug, og det kræver et saa stort Administrationsapparat, at jeg ikke tror, det vil være klogt at gaa ret meget længere ned med Hensyn til Tillægsjord, naar man vil gennemføre Ekspropriationsbestemmelsen. Jeg har ikke udtalt, at jeg var imod det, jeg har udtalt, at jeg var betænkelig.

Det ærede Medlem Hr. Hans Conrad Koefoed var inde paa Spørgsmaalet om konjunkturbestemt Rente. Jeg har aldrig